

Konsernitilinpäätöksen laatiminen (KILA 7.11.2006)

Yleisohje koskee niitä kirjanpitovelvollisia, jotka eivät käytä konsernitilinpäätöksen laadinnassa IFRS-standardia.

Konserni muodostaa taloudellisen kokonaisuuden, jossa emoyrityksellä on määräysvalta. Konsernitilinpäätöksen ensisijaisena tavoitteena on antaa oikea ja riittävä kuva konsernin toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta siten kuin konserniyritykset olisivat yksi kirjanpitovelvollinen.

Konsernitilinpäätöksen laatimisvelvollisuus

KPL 6:1 §:n mukaan emoyritys on velvollinen laatimaan ja sisällyttämään tilinpäätökseensä konsernitilinpäätöksen, jos se on:

- 1) osakeyhtiö;
- 2) avoin yhtiö tai kommandiittiyhtiö, jonka vastuunalaisena yhtiömiehenä on osakeyhtiö; tai
- 3) avoin yhtiö tai kommandiittiyhtiö, jonka vastuunalaisena yhtiömiehenä on 2 kohdassa tarkoitettu avoin yhtiö tai kommandiittiyhtiö.

Nämä emoyritykset ovat velvollisia laatimaan konsernitilinpäätöksen riippumatta siitä, harjoittavatko ne liiketoimintaa vai ei. Muu kirjanpitovelvollinen, ammatinharjoittajaa lukuun ottamatta, on emoyrityksenä velvollinen laatimaan ja sisällyttämään tilinpäätökseensä konsernitilinpäätöksen, jos se harjoittaa liiketoimintaa (KPL 6:1.2 §).

Konsernitilinpäätöksen sisältö

Konsernitilinpäätöksessä on esitettävä konsernin tulos sekä taloudellinen asema siten kuin konserniyritykset olisivat yksi kirjanpitovelvollinen (KPL 6:7.1 §). Konsernitilinpäätös laaditaan konserniyritysten tuloslaskelmien ja taseiden sekä niiden liitetietojen yhdistelmänä.

Konserniyritysten tilinpäätökset tulee ennen yhdistelyä muuttaa siten, että niissä sovelletaan yhtenäisesti joko emoyrityksessä tai konsernin pääasiallisessa toiminnassa noudatettuja kirjanpitolain mukaisia tilinpäätösperiaatteita.

Konsernitilinpäätöstä laadittaessa eliminoidaan konserniyritysten välisiin toimiin perustuvien konsernin sisäisten erien vaikutus (KPL 6:7.1 §). Tällaisia eliminoitavia eräitä ovat muun muassa konsernin sisäiset tuotot ja kulut, sisäinen voitonjako, konserniyritysten keskinäiset saamiset ja velat sekä konsernin sisäiset katteet. Konsernin sisäinen tytäryrityksen osakkeiden tai osuuksien omistus eliminoidaan pääsääntöisesti hankintamenomenetelmällä KPL 6:8 §:ssä säädetyllä tavalla.

Muiden kuin konserniyritysten omistusta vastaavat osuudet tytäryritysten tuloksista merkitään konsernituloslaskelmaan omaksi eräkseen (vähemmistöosuus konsernituloslaskelmassa, KPL 6:7.2 §).

Yleisohje Kirjanpitolautakunnan sivuilla:

<http://ktm.elinar.fi/ktm/fin/kirjanpi.nsf/all/0D27378DAB8793F2C225725F00553BD2?openDocument>